

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tillsyn över fartygssäkerheten, lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg samt lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 september 2014 regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om tillsyn över fartygssäkerheten, lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg samt lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (RP 99/2014 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Anna Sotaniemi, kommunikationsministeriet
- ledande expert Aleksi Uttula, Trafiksäkerhetsverket Trafi
- verkställande direktör Olof Widén, Rederierna i Finland rf.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av

- inrikesministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- Suomen Erikoisalusten työnantajaliitto ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om tillsyn över fartygssäkerheten ändras. Genom lagen i förslaget sätts de bestämmelser i kraft som ändringarna i direktivet om hamnstatskontroll förutsätter i nationell lagstiftning. I synnerhet preciseras anmälningsförfaranden som behövs om det vid granskning på fartyget upptäcks betydande brister i besättningens boende- och arbetsförhållanden.

Enligt förslaget ska även definitionerna av sjötjänst, hyresbåt och lastfartyg i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för far-

tyg ändras. Dessutom föreslås en ändring enligt vilken certifikat kan beviljas av erkända klassificeringssällskap vid sidan av Trafiksäkerhetsverket. Förtydligande ändringar föreslås i bestämmelsen om återkallande av behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet och kompetensbevis.

Lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg ska enligt propositionen ändras så att ett erkänt klassificeringssällskap förutom att utföra besiktningar i fortsättningen också kan utfärda certifikat och säkerhetscertifikat. Det

föreslås också ändringar som förtydligar bestämmelserna om hyresbåtar samt ändringar i bestämmelserna om sjöarbetscertifikat och i definitionerna.

Alla föreskrifter om ändringssökande i lagarna ska enligt förslaget ändras till en speciell reglering om besvärstillståndsförfarande.

Lagarna avses träda i kraft senast i november 2014.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

I propositionen föreslås ändringar i tre lagar som gäller fartygssäkerhet, dvs. lagen om tillsyn över fartygssäkerheten (370/1995, lagförslag 1), lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg (1687/2009, lagförslag 2) och lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009, lagförslag 3). Kommunikationsutskottet ställer sig bakom förslagen. Men utskottet förslår att det bedöms huruvida det vore ändamålsenligt att samordna regleringen av fartygssäkerheten, som nu är utspridd i tre lagar, så att den kunde utgöra en tydligare och mer användarvänlig helhet.

Klassificeringssällskapens uppgifter

Enligt propositionen ska ett erkänt klassificeringssällskap på basis av besiktningar och inspektioner som det utfört även få utfärda egentliga certifikat och säkerhetscertifikat, lastlinjecertifikat (33 och 57 § i lagförslag 3) och certifikat om godkänd säkerhetsorganisation (28 § i lagförslag 2). Dessutom kan ett erkänt klassificeringssällskap bevilja fartyget ett interimistiskt sjöarbetscertifikat (58 § i lagförslag 3). I dessa avseenden är det fråga om att genom lag delegera offentliga förvaltningsuppgifter till andra än myndigheter. Att egentliga certifikat och säkerhetscertifikat beviljas av klassificeringssällskap är enligt utredning till utskottet gällande internationell praxis och de förslagna bestämmelserna följer EU:s klassdirektiv (2009/15/EG). Trafiksäkerhetsverket beslutar enligt förslaget om i vilken omfattning och inom vilken tid det delegerar utfärdandet av egentliga

certifikat till erkända klassificeringssällskap. En detaljerad arbetsfördelning mellan Trafiksäkerhetsverket och det erkända klassificeringssällskapet ska ingå i avtalet om besiktningsbemyndigandet.

Enligt utredning till utskottet kan rederierna i fortsättningen välja antingen ett godkänt klassificeringssällskap eller Trafiksäkerhetsverket som samarbetspartner. Enbart överföringen av myndighetsuppgiften beräknas inte ge rederierna extra kostnader. Kommunikationsutskottet ställer sig bakom reformen. Rederierna kan i fortsättningen konkurrensupphandla tjänsterna och få alla tjänster de behöver hos en tjänstleverantör.

Förutsättningar för att återkalla certifikat för arbete till sjöss

Regleringen om certifikat för arbete till sjöss (sjöarbetscertifikat) föreslås bli preciserad genom bestämmelser om förnyande, återkallande och upphörd giltighet för sådana certifikat plus bestämmelser om beviljande av interimistiskt sjöarbetscertifikat. Vid utfrågningen av sakkunniga uttrycktes oro över tolkningen av de förutsättningar för att återkalla sjöarbetscertifikat som ingår i 59 § 3 mom. i lagförslag 3. Enligt momentet upphör ett certifikat att gälla bl.a. när väsentliga ändringar har gjorts i fartygets konstruktion eller utrustning.

Enligt utredning till utskottet är "väsentliga ändringar" i fartygets konstruktion eller utrustning, som avses i 3 mom., ett begrepp som används allmänt i internationella sjöfartsavtal, men som saknar en entydig definition. Utredningen visar att en "väsentlig ändring" kan innebära omfattande ändringar, såsom ombyggnad av fartygets boendetrymmen eller allmänna utrym-

men. Dessutom kan betydande förändringar i fråga om passager, bullernivå eller belysningsförhållanden som påverkar arbetsförhållandena anses som sådana "väsentliga ändringar" som avses i sammanhanget. Utskottet finner det angeläget att tolkningen av förutsättningarna för att sjöarbetscertifikat ska upphöra att gälla efter behov klargörs också genom informationsstyrning och annan liknande styrning.

Utskottets slutsats

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 7 oktober 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kalle Jokinen /saml
vordf. Osmo Kokko /saf
medl. Mikko Alatalo /cent
Thomas Blomqvist /sv
Markku Eestilä /saml
Ari Jalonen /saf
Merja Kuusisto /sd
Suna Kymäläinen /sd

Raimo Piirainen /sd
Janne Sankelo /saml
Hanna Tainio /sd
Eila Tiainen /vänst
Ari Torniainen /cent
Reijo Tossavainen /saf
Oras Tynkkynen /gröna
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Kaj Laine.